

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 3. An, quæ fiunt contra Legem ex ignorantia vincibili, sunt peccata
imputabilia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

Q. 3. An quæ sunt contra legem ex ignorantia vincibili, sunt peccata imputabilia?

Resp. L. Actio, vel omissio omnis contra legem posita ex ignorantia vincibili etiam non affectata, vel cum ea est peccatum imputabile etiam secundum malitiam ignorantiam, etiamsi putetur bona: ac proinde quilibet ignorantia vincibilis non excusat a peccato. Ita omnes. Prob. 1. ex numer. 15. Si anima nesciens peccaverit, offeret capram anniculam pro peccato suo: & deprecabitur pro ea Sacerdos, quod inscia peccaverit coram Domino: impetrabitque ei veniam, & dimittetur illi. Certè quæ non sunt peccata imputabilia non indigent expiatione, & venia, nec sunt simpliciter peccata coram Deo. Et ex Luc. 12. servus ignorans voluntatem Domini sui, & faciens digna plagis, vapulabit. Et ex Act. 3. Fratres, scio, quia per ignorantiam fecistis, sicut & Principes vestri. Et 1. ad Cor. 2. Si enim cognovissent, nunquam Dominum gloria Crucifixis sent. Ubi mors Christo a Judæis ex ignorantia illata esse dicitur, & tamen illis ad gravissimum peccatum imputata est, ut patet ex excidio urbis, & eversione, ac reprobatione totius gentis. Item ex Luc. 23. Pater, dimitte illis: non enim sciunt, quid

quid faciunt. Certè ubi est locus igno-
lendi, ibi est peccatum imputabile. 2. Ex
SS. Patribus, & speciatim Hieron. & Au-
gust. qui hanc veritatem ut Fidei dogma
contra est Pelagianos propugnârunt, & S.
August. epist. 154. sic ait: *si quis bonum
putaverit esse, quod malum est, & fecerit
hoc putando, utique peccat, & ea sunt
omnia peccata ignorantie, quando quis-
que bene fieri putat, quod male fit.* 3. Ex
Can. 16. dist. 37. & cap. 2. de sortileg. 4.
Quia ea, quæ cùm vel ex ignorantia vin-
cibili fiunt contra præceptum, sunt suffi-
cienter libera, ac voluntaria saltem indire-
ctè, & in causa, nempe in voluntaria negli-
gentia addiscendi, & sic meritò ad cul-
pam imputantur voluntati, quæ potuit &
debuit præceptum cognoscere, & servare,
tunc enim nullam habet justam excusatio-
nen. Quippe culpabilis negligentia di-
scendi, quæ cognosci debent, non potest
esse justa excusatio, cùm sit culpa; & qui
vult causam, vult onsequenter effectum
qui ex ea necessariò sequitur, & quem
fecit, vel scire potest ex ea secuturum. Imò
quæ contra legem fiunt ex, vel cum igno-
rantia vincibili etiam non affectata, sunt
moraliter, & æquivalenter voluntaria in se
etiam quoad malitiam moralem in ordine
ad veram quamvis nontantam imputabili-
tatem, quatenus qui culpabiliter ignorat,
perinde se habet in aestimatione prudenti

Q 2

in

in ordine ad veram & gravem , etsi non tantam imputabilitatem , ac si actu sciret.
5. Si ignorantia vincibilis excusaret à peccato , melior esset conditio negligenter addiscere ea, quæ potest , & tenetur sci-
re ; quam adhibentis debitam ad ea discen-
da diligentiam , quod est absurdum.

Oblervia 1. Ignorantia præcepti est vin-
cibilis , cùm venit in mentem dubitatio
de illo , vel aliquid , quo possit homo ex-
citari ad inquirendam talis præcepti cogni-
tionem , & omisit inquirere : nam tunc
debuit , & potuit illud cognoscere inqui-
rendo.

2. Ut quis sit reus mortalis culpx , non
requiritur maxima negligentia , sed
sufficit , si omittatur diligentia moralis pro
rei qualitate , & gravitate necessaria. Ita
omnes teste Sanchez : quia tunc culpa
mortalis ei merito imputatur , cùm po-
tuerit , & debuerit vitare id , quod est gravi-
ter malum.

3. Quoties ex , vel cum ignorantia vin-
cibili actio , vel omissione mala deliberatè
ponitur , toties fit novum peccatum di-
stinctum numero à priori ignorantia , &
negligentia discendi : quia tunc liberè fit
denuò aliquid malum , cuius malitia im-
putatur voluntati ad culpam , cùm illam
potuerit , ac debuerit cognoscere , & vita-
re ; & voluntas perseveret velle faltem
interpretative ignorantiam. Hinc homo
igno-

ignorans ea, quæ necessaria sunt ad Judicis munus rectè obeundum, peccat graviter contra justitiam tunc suscipiendo tale munus; & postea coties peccat actu mortali- ter, quoties fert sententiam injustam. Nam liberè fert sententiam injustam, quamvis putans esse justam, & ejus injus- titiam potuit, & debuit cognoscere, & sic ea ipsi meritò imputatur. Imò cognoscit saltem confusè ex sua imperitia secuturas multas sententias injustas, & ob eam adi- re periculum eas ferendi, aut saltem po- test, ac debet id cognoscere, & considera- re, & non judicare ne se exponat pericu- lo faciendi injuriam. Idem dic de Advo- cato, Medico, Superiore, Confessario, Opifice, &c.

Obj. Malitia actus ignorata non fuit vo- lita, cùm non fuerit cognita. *R.* Fuit vo- lita saltem indirectè in negligentia discen- di, & interpretativè quatenus liberè fa-ctus est actus malus, cujus malitia potuit, & debuit cognosci, ut vitaretur, quod suf- ficit, ut imputetur voluntati ad culpam. Præterea malitia actus cognoicitur sal- tem confusè ab ignorantie. Nam hoc ip- so, quòd sciat se ignorare, cognoscit mult a peccata ex sua ignorantia secutura, & se exponere periculo peccandi, cùm sit in- eptus ad cognoscendum, quid sit illicitum, vel licitum. Idque identidem conside- rat, vel saltem considerare potest, ac de-

Q 3

ber.

bet, Quare non depellendo ignorantiam, vult saltem indirecte, & interpretative omnia ista peccata confusè cognita, ut ex illa secutura.

Dices. Negligentia addiscendi non fuit positivè volita. *R.* Fuit volita saltem interpretativè, nam potuit, & debuit vitari: unde meritò imputatur voluntati, quod illam non vitaverit adhibendo diligentiam debitam, & possibilem ad discendum ea, quæ homo scire tenetur. Ignorantia autem vincibilis est voluntaria, & culpabilis in negligentia discendi, nam propter illam negligentiam meritò imputatur voluntati.

Resp. II. Peccata ex ignorantia qualibet vincibili, vel cum ea admissa ejusdem, sunt speciei cum peccatis scienter admissis circa idem objectum. *Est commun.* Quia 1. ignorantia, & negligentia, & peccatum quod ex illa fit, adversantur eidem præcepto, & virtuti: nam quodlibet præceptum cognitionem, & diligentiam in sua materia ex suo motivo injungit. 2. Actus sumit malitiam specificam ex objecto. Ergo actus ignoranter, & actus scienter factus, si sint circa idem objectum malum: sumunt ab eo eandem malitiam specificam.

Hinc qui ex ignorantia, vel inconsideratione vincibili juris, aut facti facit contrarium injustum, peccat peccato injustitiæ:

si

Si omittat sacrum præceptum, peccat contra religionem &c.

Q. 4. Quænam ignorantia minuit, vel auget peccatum?

Resp. I. Ignorantia vincibilis non affectata minuit malitiam peccati. *Est commun.* Prob. 1 ex Luc. 12. ille servus, qui cognovit voluntatem Domini sui, & non fecit secundum voluntatem ejus vapulabit multis: qui autem nō cognovit, & fecit digna plagis, vapulabit paucis. Hoc est, minus punietur. & Luc. 23. Pater, dimitse illis: non enim sciunt, quid faciunt. 2. Quia talis ignorantia minuit voluntarium, nam impedit, ne mens peccatum in se apprehendat, & illud in se voluntas velit: & sic facit, ut peccans minus afficiatur ad malum.

Quando tamen negligentia discendi gravis est, ignorantia nunquam eo usque minuit peccatum, ut ex mortali fiat veniale, quia non tollit sufficiens voluntarium ad mortale. Enim vero Judæi, qui ex ignorantia Christum Crucifixerunt, & Apostolos persecuti sunt; profectò peccarunt mortaliter. Hinc S. August. l. de Grat. & Liber. Arbit. c. 3. Ait: sed & illa ignorantia, quæ non est eorum, qui scire nolunt, sed eorum, qui tanquam simpliciter nesciunt, neminem sic excusat, ut sempiterno

Q. 4 igne